

- הנדון : א. קריאה דחופה להפסקה מיידית של המשך ביצוע עבודות בלתי חוקיות בהיקף רחב בהר הבית, באישורך ובהוראתך תוך פגיעה חמורה בעתיקות הר הבית, וללא כל פיקוח בהר של רשות העתיקות.
- ב. בקשה להחזרה מיידית של פקחי רשות העתיקות לפיקוח בהר הבית כפי שהיה עד לתחילת המהומות בחודש ספטמבר 2000, ומתן סמכויות פיקוח בידיהם למנוע המשך הרס העתיקות במקום.
- ג. בקשה למניעת המשך הכנסת חומרי בניה וכלי עבודה, טרקטורים ומשאיות, למתחם הר הבית, ומניעת הוצאת עפר רווי בממצאים ארכיאולוגיים ממתחם ההר, כל עוד העבודות לא מתבצעות בפיקוח ארכיאולוגי מלא של רשות העתיקות.
- ד. בקשה לפתיחת המקום לסיקור התקשורת ולשמירת חופש העתונות וזכות הציבור לדעת, והפסקת האיפול ומניעת מידע מהציבור בנושא.
- ה. בקשה לפגישה דחופה.
-
1. לפני כחודש התחדשו עבודות בניה עפר וריצוף בהיקף רחב מאד בהר הבית, לאחר שהן הואטו מאז תחילת המהומות בסוף ספטמבר 2000 .
2. העבודות מתבצעות ללא כל פיקוח ארכיאולוגי, ופקחי רשות העתיקות אינם מורשים לעלות להר ולפקח, כפי שעשו עד תחילת המהומות, (וגם אז הפיקוח היה סמלי ומוגבל ביותר, אך לפחות נמסר דיווח שוטף ומקצועי לממשלה על טיב העבודות שנעשות).
3. בשבועות האחרונים הוצאו מההר למעלה מ-1500 !!! טון עפר עשיר בממצאים ארכיאולוגיים, שהועמסו על משאיות ע"י טרקטורים מאדמת הר הבית באין מפריע, ללא כל פיקוח ארכיאולוגי, וללא כל בקרה ובדיקה מאיפה נלקחו, מאיזה עומק, ואיזה שרידים ועתיקות נמחו ונהרסו ביחד עם העפר שנחפר והוצא.
4. העבודות מתבצעות עפ"י אישור שנתן ראש הממשלה בידיעתך והסכמתך לפני כחודש, לריצוף שטח נוסף של 200 מטר, אישור שניתן בניגוד לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, ולעמדת רשות העתיקות שמתנגדים למתן אישורים להמשך עבודות הבניה והפיתוח שמבצעים הוואקף המוסלמי והתנועה האיסלאמית הישראלית, ללא כל צורך אמיתי.

2.

5. **כידוע לך רשות העתיקות והיועץ המשפטי לממשלה מתנגדים מאז הקיץ לכל המשך והרחבה של עבודות הוואקף בהר הבית, והיועץ המשפטי העמיד את ראש הממשלה ואותך על החומרה שבהמשך ההרס הארכיאולוגי, תוך קבלת אישורים בלתי חוקיים מכס להפר את חוקי המדינה, ואמר לכם כבר בקיץ 2000, שלא ניתן יותר מטעמי ביטחון להצדיק את המשך הפגיעה וההרס במקום, והדבר לא יעמוד במבחן משפטי.**
6. כל גורמי השלטון המעורבים בטיפול בנושא עימם אנו בקשר במהלך השנה האחרונה, אמרו לנו בעבר וגם בשבועות האחרונים, כי כל הנעשה בהר הבית נעשה בידיעתך ובאישורך המלאים ביחד עם ראש הממשלה, ואין שום גורם אחר שמקבל החלטות בנושא מלבדכם.
7. **כמו בפעמים קודמות גם הפעם חורג הוואקף באופן נרחב וקיצוני מהאישור שניתן לו, וכפי שריצף כ- 4500 מטר במהלך הקיץ האחרון אף שאישרת לו רק 2700 מ"ר, כך גם עכשיו הוא מרצף ומבצע עבודות עפר נרחבות בשטחים גדולים מעבר לאישור המצומצם שניתן לו.**
8. **אנו מניחים שהמטרה מדווחת לך על החריגות וההפרות שמבצע הוואקף מעבר לאישורים הניתנים לו, אך לצערנו אינך מורה והרשויות אינן עושות דבר למנוע אותן, וכך ידוע לנו על עבודות המתבצעות בהיקף רחב מעבר לשטח המצומצם שאושר, ועל כניסת חומרי בניה בכמות העולה בהרבה על הנדרש עפ"י האישורים.**
9. בשבועות האחרונים עלה להר גם טרקטור המצוייד לראשונה גם בפטיש לביקוע סלעים, כלי עבודה שלא היה בהר בעבר ומגדיל את יכולת ההרס של אנשי הוואקף, הכלי מאפשר ביתר קלות גם הרס חומות קירות ומבנים עתיקים מסיביים, ולא ברור לנו מי אישר את הכנסתו למתחם ההר ולצורך מה, לאחר שנוכחנו בשנה האחרונה בפוטנציאל ההרס של אנשי הוואקף גם בכלים פחות הרסניים.
10. **צילומי אוויר שהגיעו לידינו בשבועות האחרונים, כולל צילום עדכני מיום ראשון האחרון 7.1.01 מעידים על היקף השטח העצום שמתבצעות בו עבודות, וכבר כיום ריצף הוואקף למעלה מ- 400 מ"ר במקום שאישרת לו 200 מטר בלבד !!**
11. **ב- 11.1.01 בערב ובלילה שודרה כתבה במהדורות החדשות של ערוץ אחד בטלביזיה, ובה שולבו קטעים שצולמו בחשאי בהר הבית, לאור האיפול המוטל על סיקור התקשורת את הנעשה בהר הבית, ומניעת כל אפשרות מעיתונאים ישראלים וזרים לסקר את הנעשה בשטח, למעט עיתונאים שהוואקף מעלה להר מתוך ידיעה שהם עושי דברו ויכתבו דברים העולים בקנה אחד עם גרסתו השקרית.**
12. **בכתבה נראו חלק מהעבודות המתבצעות, ודווח כי הוואקף מבצע במרץ רב עבודות בהיקף רחב, ובהן עבודות חפירה באזור שער הרחמים, תוך מניעת כל אפשרות להתקרב למקום לצורך צילום וסיקור המתרחש, ובשבועות האחרונים יצאו יותר משבעים משאיות עמוסות עפר עשיר בממצאים, והושלכו באזור ירושלים.**
13. **בכתבה נאמר כי פעולות חפירה בלתי מבוקרות אלה מוגדרות ע"י ארכיאולוגים כפשע שיהיה בכיה לדורות, ואיש רשות העתיקות אישר כי אנשי הרשות מנועים מלהכנס להר הבית ולמלא את תפקידם שם, וכי יש פגיעה בעתיקות.**
14. **עוד נראו בכתבה שברי עתיקות שהוצאו מהררי העפר השפוך, וצויין כי " האדמה רוויה בממצאים ארכיאולוגיים", אך במצבה כיום לאחר הפינוי והשפיכה "אפשר להגדירה רק כזבל ארכיאולוגי" !!!**

15. לא יעלה על הדעת כי במדינת תרבות נאורה ומדינת חוק ומשפט יעזי מישהו להתיר ביצוע פשע כה חמור בהיקף עצום ולאורך למעלה משנה כפי שמתבצע בהר הבית מזה 15 חודשים !! , תוך פגיעה חסרת תקדים באתר העתיקות החשוב ביותר בארץ, וגרימת נזק בלתי הפיך לממצאים ארכיאולוגיים נדירים ובעלי חשיבות ארכיאולוגית הסטורית ומורשת תרבותית מהנדירים ביותר בעולם.
16. פעולות אלה מהוות עבירות חמורות על חוקי המדינה ובהם חוק העתיקות וחוק התכנון והבניה, והפרה של הסיכומים וההבטחות שנקבעו במהלך השנה, לאור דרישותינו הנמרצות להפסיק פגיעה והרס עתיקות שיטתי וחסר אבחנה, המתבצע בשנה האחרונה ע"י הוואקף המוסלמי.
17. נקל לתאר את השערוריה ומהומת האלוהים שהיתה פורצת ובצדק לו מדינת ישראל היתה מעיזה לפגוע באופן חד צדדי ולו במידה הקטנה ביותר בממצאים ארכיאולוגיים מוסלמיים על הר הבית, להורסם ולהשליכם לאשפה, ולא ניתן לקבל ולהסכים שתחת שלטונה הריבוני של מדינת ישראל במקום כה חשוב, יתרחש מצב הפוך ומוסלמים ישמידו עתיקות בעלות חשיבות אוניברסלית, ובמקום שהוא בעל חשיבות כה רבה לעבר ולהיסטוריה היהודים.
18. עם התרחבות העבודות מאזור המסגד שנבנה באורות שלמה, שם התחילו העבודות לפני כשנה, מאתיים וחמישים מטר צפונה לאזור שער הרחמים, מתבצעות העבודות במקום שבו עפ"י השערות ארכיאולוגיים ומדענים השתרעה חצר המקדש, וזהו אזור העזרות שהן חצרות המקדש, ומדובר במקום הקדוש ביותר למיליוני יהודים בעולם, דבר המחייב ביתר שאת ביצוע פיקוח הדוק קפדני וצמוד, במיוחד כשהעבודות מתבצעות באמצעות טרקטורים וכלים מכניים כבדים.
19. העבודות המתבצעות היום בהר הבית אין בהן כל צורך אמיתי למוסלמים, להבדיל מהעבודות שבוצעו בעבר שמטרתן היתה לפתוח פתח נוסף למסגד הגדול החדש שהקים הוואקף באורות שלמה בשנים האחרונות, והושלמו כבר בקיץ 2000 .
20. עפ"י מידע מהימן שקיבלו פעילי הוועד למניעת הרס העתיקות בהר הבית מגורמי הבטחון הבכירים ביותר, כוונת הוואקף לרצף ולבנות בשטחי הר הבית מסגדים נוספים בכל מקום אפשרי, ולהפוך את המתחם למסגד אחד גדול ועצום ובכך למנוע כל דריסת רגל אפשרית מיהודים בתחומו, כפי שבנה בארבע השנים האחרונות תוך הפרת חוקי העתיקות והתכנון והבניה, שני מסגדים חדשים במבנים שלא שימשו בעבר מעולם כמסגדים, והם מבנה אורות שלמה שהוסב למסגד הגדול ביותר בארץ המכיל 10,000 מתפללים (נחנך בספטמבר 96), ומסגד אל אקצה אל קדימה, שנבנה ממש בתוך המעברים הקדומים של שער חולדה מימי הבית השני (נחנך בתקופתך באוגוסט 99).
21. מסגדים תת קרקעיים אלה נבנו בחלקם בתוך המעברים התת קרקעיים שנבנו ע"י היהודים לפני 2000 שנה, ושימשו לעליית יהודים להר הבית ולבית המקדש, וגם במהלך הסבתם והכשרתם למסגדים, נעשו פגיעות בארכיאולוגיה, והעבודה נעשתה ללא כל פיקוח ארכיאולוגי.
22. גורמי הבטחון גם אשרו באופן ברור ביותר כי אין כל מניעה לסגור את שער הרכב היחיד להר הבית, ובכך למנוע הכנסת חומרי עבודה וכלי בניה לשטח ההר, ולמנוע יציאת משאיות עמוסות בעפר רווי בממצאים ארכיאולוגיים כפי שנעשה במשך תקופות ארוכות ורבות בעבר כולל בשנה האחרונה, כשהוואקף פעל באופן חריג ולא הסכים לקבל את מגבלות ודרישות הממשלה לגבי פעולותיו והפיקוח עליהן.

23. המועצה לארכיאולוגיה שבה חברים בכירי הארכיאולוגים בארץ דנה גם היא בנושא פעמיים במהלך השנה האחרונה וקראה לממשלה למנוע את הרס העתיקות בהר הבית ולהקפיד על פיקוח ראוי על העבודות, וכך בישיבתה ביום 28.9.00 דנה המועצה בשנית על "החפירות הנרחבות שנערכו בהר הבית, אתר רווי היסטוריה ושרידים ארכיאולוגיים, באמצעות כלים מכניים וללא פקוח ארכיאולוגי", ובישיבות ב- 24.8.00 ו- 28.9.00 קיבלה דיווח על "המשך העבודות הנעשות בהר הבית בחלקן תוך פגיעה בעתיקות וללא פיקוח ארכיאולוגי".
24. בישיבת המועצה לארכיאולוגיה ביום 28.9.00 לאחר קבלת הדיווחים ממנכ"ל רשות העתיקות מר אמיר דרורי על המתרחש בהר החליטה המועצה כדלקמן " המועצה שבה וקוראת לראש ממשלת ישראל לשר לביטחון פנים ולשר לענייני ירושלים לעשות את כל הפעולות הנדרשות כדי למנוע הישנות מקרים של פגיעה בעתיקות כפי שאירעו לאחרונה, ולהבטיח שנושא שמירת העתיקות בתחומי הר הבית יקבל עדיפות עליונה, תוך אכיפת החוק למניעת פגיעה והרס של ערכי מורשת תרבותית החשובים לעולם כולו".
25. לצערנו גם פניות אלה לא זכו למענה או לתשומת הלב הראויה, והמשך העבודות וההרס ללא כל פיקוח מעידים על כך בברור.
26. גם אם יעבור הר הבית לשליטה או ריבונות אחרת, נושא שאין אנו נוקטים בו כל עמדה בהיותנו גוף א-פוליטי מובהק, יש חשיבות רבה שתחת כל שלטון ישמרו דרכי טיפול ושמירה נאותים ותרבותיים של השרידים הארכיאולוגיים הנמצאים בהר הבית, והדרך בה אתה וראש הממשלה נוהגים בנושא ומטפלים בו בשנה האחרונה, עלולה להוות תרוץ וצידוק לכל גורם אחר שישלוט בעתיד במקום להמשיך לבצע הרס ונדאלי נרחב חסר אבחנה של שרידים ארכיאולוגיים, בטענה שגם ממשלת ישראל אפשרה זאת ונתנה לכך את אישורה והסכמתה.
27. בכך אתה שומט את הקרקע מתחת לטענות אפשריות שלנו בעתיד כנגד גורם זר, במידה והוא לא יכבד את הערך התרבותי האוניברסאלי של האתר, ויאשר או ייתן יד להמשך הריסתו ופגיעה בו, וההשלכות של מעשיך ואישוריך היום לעבודות עלולים להיות בכיה לדורות, ולשלול מאיתנו כל יכולת למנוע המשך ההרס בעתיד ואולי אף בצורה נרחבת יותר ע"י גורמים זרים.
28. העבודות המתבצעות גורמות לפגיעה חמורה ביותר ובלתי הפיכה, באתר העתיקות החשוב ביותר במדינת ישראל, ובעל החשיבות הגדולה ביותר לעם ישראל, והו הרס בלתי נסבל של ערכי מדע תרבות וארכיאולוגיה, בעלי חשיבות עולמיים.
29. עמדתו הברורה והחד משמעית של ראש הממשלה במהלך דיוני קמפ דיוויד על חשיבותו של הר הבית לעם היהודי, והחובה לשמור עליו מפאת חשיבותו וקדושתו, אינה מתיישבת לחלוטין עם ההיתרים שאתם נותנים פעם אחר פעם להמשך ביצוע העבודות ההרסניות והבלתי חוקיות על הר הבית, וחובה עליכם לשמור על הארכיאולוגיה וערכי המדע בהר הבית באופן מעשי ואמיתי, ולא רק באופן מילולי שאין לו כיסוי בשטח.

30. אנו פונים אליך שוב בבקשה דחופה :

- א. לעצור מייד את כל פעולות ועבודות הבניה והעפר המתבצעות בהר הבית, לסגור את שערי המתחם לכניסת כלים כבדים, משאיות וחומרי בניה, ולמנוע יציאת משאיות עמוסות עפר וממצאים ארכיאולוגיים.
- ב. לא לאפשר כל פעולה עבודה בניה וחפירה ללא תאום ופיקוח של הרשויות המקצועיות ובהן רשות העתיקות והיועץ המשפטי לממשלה, ולהתנות כל פעולה בהר הבית בפיקוח צמוד של אנשי רשות העתיקות, וקבלת אישור מדוייק ומפורט מראש לביצוע העבודות, מכל גורמי השלטון המופקדים על הנושא.
- ג. להחזיר את אנשי רשות העתיקות לפיקוח מלא ושוטף בהר הבית, ולתת בידיהם סמכויות פיקוח אמיתיות למניעת כל פגיעה והרס עתיקות במקום.
- ד. לפתוח את הר הבית לסיקור עיתונאי חופשי ומלא, ולכבד את זכות הציבור לדעת את כל המתרחש במקום, כולל לאפשר ביקור וצפייה באתר העבודות.
- ה. להפגש איתך בדחיפות בנושא.

בכבוד רב

עו"ד ישראל כספי

דו"ד שמואל ברקוביץ

דו"ד גבי ברקאי

פרופ. עמוס קלונור

דו"ד אורית צור

דו"ד אילת מזר